

Секція: Публічне управління та адміністрування.

УДК 32:351:328.24

Самойленко Т. Г.

старший викладач,

кафедра публічного управління та адміністрування,

Сумський національний аграрний університет

ТЕХНОЛОГІЇ ТА СТАНДАРТИ ПІДГОТОВКИ ПОЛІТИЧНИХ РІШЕНЬ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

Професіоналізм державних службовців у сфері вироблення та аналізу політики є передумовою і підґрунтям для створення української адміністративної бази, яка має відповідати європейським стандартам.

Технологія і стандарти підготовки та реалізації політичних рішень є складовою діяльності всієї системи владних інститутів. Упровадження технології і стандартів у сфері розроблення і здійснення публічної політики покликане надати можливості урядовцям в умовах браку часу зосередитися на розгляді стратегічних рішень у форматі, що є світовою та європейською практикою демократичного врядування [1, с.67] .

Проект рішення має бути підготовлений в такий спосіб, щоб політики мали можливість обрати найкращий варіант. Головна вимога до проекту-щоб кожний варіант мав такий докладний опис, аби після його схвалення це була чітка інструкція для фахівців-державних службовців, які готують на його основі проекти нормативно-правових актів, спрямованих на вирішення проблеми [2, с.34].

Підготовка пропозиції на дослідження політики (або концепції аналітичного документа) - перший крок до підготовки аналітичного документа у сфері публічної політики.

Типовий формат (стандарт) пропозиції містить наступні блоки:

1. Необхідність проведення дослідження політики (попередній огляд наявної проблеми політики, нагальність проведення дослідження).
2. Завдання дослідження політики (з'ясування поточної проблеми політики, оцінювання поточної політики у відповідній сфері; оцінювання варіантів політики, альтернативних поточному).
3. Результат дослідження з аналізу політики.
4. Методологія дослідження з аналізу політики.
5. Ресурси, необхідні для проведення дослідження.
6. Графік проведення дослідження з аналізу політики.
7. Бюджет проведення дослідження [3].

Аналітичний документ з публічної політики потрібно розглядати як орієнтований на проблему комунікаційний інструмент. Через участь у підготовці та обговоренні аналітичних документів зацікавлені сторони мають доступ до участі в процесі вироблення політики.

В процесі розроблення та ухвалення рішень з питань державної політики беруть участь як органи державної влади, так і недержавні організації. Тому документи, які слугують аналітичним забезпеченням цих процесів, поділяють на дві групи документів органів державної влади:

- для внутрішнього використання;
- для зовнішнього використання;

Такі документи органи влади готують для проведення консультацій і поінформування зацікавлених сторін щодо актуальних питань політики. Характеристика аналітичних документів, які застосовують в європейській практиці з дослідження публічної політики, табл.1.

Таблиця 1

Основні види аналітичних документів з публічної політики (згідно з зарубіжним досвідом)

Вид документа	Комунікативна мета
Аналітичні документи органів влади для внутрішнього використання	
Доповідна записка	Привернути увагу керівництва органу влади(Міністерства, департаменту, комітету тощо) до нагальної проблеми та

	запропонувати способи її вирішення.
Аналітичні документи міністерств	Забезпечити керівництво органу влади результатами аналізу потреб/можливостей, надати варіанти вирішення проблем і рекомендації щодо політики
Корпоративні аналітичні документи	Забезпечити Кабінет Міністрів результатами аналізу потреб/можливостей, надати варіанти вирішення проблем і рекомендації
Аналітичні документи органів влади для зовнішнього використання	
«Зелена книга»	Допомогти керівництву органу влади привернути увагу громадян до проблем чи нових можливостей і шукати поради й пропозиції останніх
«Біла книга»	Допомогти керівництву органу влади поінформувати громад кість про політику, що запроваджується як відгук на нові потреби/можливості, та дізнатися про реакцію суспільства
Заява щодо державної політики	Допомогти керівництву органу влади поінформувати зацікавлені сторони про обрану політику як відгук на потребу чи спосіб скористатися новими можливостями.

Джерело: власна розробка автора.

До процесу підготовки аналітичного документа повинні бути залучені зацікавлені сторони через проведення консультацій та обговорення з ними основних положень аналітичного документа.

Перш ніж приступити до написання аналітичного документа, доцільно підготувати його тези. Тези потрібно обговорити з членами робочої групи та іншими учасниками проекту під час робочих зустрічей. На цих зустрічах також необхідно визначити ключові питання, які необхідно буде висвітлити в аналітичному документі. Процес підготовки та обговорення тез може допомогти побудувати логіку аналітичного документа та з'ясувати місця в документі, де необхідно навести більше аргументів [4, с.9].

На основі матеріалів проміжного та кінцевого варіантів документа і результатів обговорень і консультацій з експертами та зацікавленими сторонами готують остаточний варіант аналітичного документа у форматі документа з дослідження політики.

Проміжний і кінцевий варіанти аналітичного документа необхідно надіслати для надання коментарів зовнішнім експертам та обговорити з ними

під час робочих зустрічей. Експерти надаватимуть коментарі у вигляді відповідей на запитання робочої групи та інші зауваження і пропозиції, які вони вважають за необхідне надати.

Список літератури:

1. Прийняття управлінських рішень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Ю. Є. Петруня [та ін.] ; ред. Ю. Є. Петруня. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 214 с.
2. Еойн Янг і Ліза Куїнн. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / Пер. з англ. С.Соколик. Наук. ред. пер. О. Кілієвич. Київ: "К.І.С.", 2003. 120 с.
3. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : навч. посіб. [у 2 ч.] Ч. 1. Київ : ВПЦ АМУ, 2010. 276 с.
4. Засади публічної політики: Рекомендації щодо реалізації робіт з публічної політики (окремі розділи) / МЦПД. Київ : НАДУ, 2006. 20 с.